

Europos Kūrybiškumo ir Naujovių metų ambasadorių

Kreipimasis

Pasaulis juda nauju ritmu. Kad išlaikytų lyderės pozicijas, Europa privalo tapti kūrybiškesnė ir novatoriškesnė. Kūrybiškumas – tai laki vaizduotė, gebėjimas kurti naujoves, rasti naujų sprendimų ir formų, o novatoriškumas – gebėjimas keisti visuomenę ir ekonomiką. Įgyvendinamos idėjos įgyja praktinę vertę ir susieja kūrybiškumą su naujovėmis.

Kad darytų pažangą, Europa turi didinti tiek privačiąsias, tiek valstybės investicijas į žinias. Išmintinga pažanga įmanoma tik gerbiant istoriją ir puoselėjant kultūros paveldą. Naujos žinios grindžiamos istorine išmintimi, o dauguma naujovių – nauji žinomų dalykų deriniai. Kultūra, kurioje telpa asmeninė ir kolektyvinė atmintis, yra svarbi šiame nuolat kintančiame pasaulyje renkantis, kuriuo keliu eiti.

Kūrybiškumas – esminis žmogaus veiklos aspektas. Kūrybiškumas klesti laisvame, atviraime ir įvairiame pasaulyje, kuriame užtikrinama socialinė ir lyčių lygybė ir vyksta kultūrų dialogas. Labai svarbu, kad kūrybinės ir intelektualinės veiklos rezultatai būtų gerbiami ir teisiškai ginami. Kūrybiškumas – kultūros, kūrybos ir naujovių varomoji jėga ir kiekvienas žmogus turi teisę visapusiškai naudoti savo kūrybinius gabumus. Europos ateitis (šiandien labiau nei bet kada iki šiol) priklauso nuo jos piliečių vaizduotės ir kūrybiškumo.

Ekonomikos, aplinkos ir socialinės problemos verčia mus ieškoti naujų mąstymo ir veiklos būdų. Kūrybiškumas ir naujovės gali padėti siekti visuomenės gerovės, tačiau už tai, kaip kūrybiškumas ir naujovės panaudojami, atsako patys piliečiai. Siekiant teisingos ir ekologiškos visuomenės, grindžiamos kultūrų dialogu, gamtos apsauga ir viso pasaulio žmonių sveikata ir gerove, kūrybiškumas ir naujovės yra tiesiog būtini.

Siekdami sukurti visam pasauliui atvirą ir žmogiškąsias vertybes puoselėjančią, kūrybišką ir novatorišką Europą, pristatome Jums savo prioritetus ir veiklos rekomendacijas. Reikia skubiai keisti ir imtis naujų iniciatyvų. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės, norėdamos ištrūkti iš dabartinės aklavietės, kūrybiškumui ir naujovėms turi skirti kuo daugiau dėmesio.

Kreipimasis

1. Ugdykite kūrybiškumą **mokydamiesi visą gyvenimą** ir derindami teoriją su praktika.
2. Paverskime **mokyklas ir universitetus** kūrybiško mąstymo ir mokymosi iš veiklos vietomis.
3. Siekime, kad **darbo vietose** būtų ne tik dirbama, bet ir mokomasi.
4. Kurkime stiprų, nepriklausomą ir įvairiapusį **kultūros sektorių** ir skatinkime kultūrų dialogą.
5. Remkime **mokslineis tyrimus**, kuriais siekiama geriau suprasti pasaulį, gerinti žmonių gyvenimą ir skatinti naujoves.
6. Suvokdami piliečių reikmes, jausmus, siekius ir gebėjimus, remkime **kūrybą**, mąstymą ir susijusias priemones.
7. Remkime **verslo naujoves**, kuriomis prisidedama prie gerovės ir darnos didinimo.

Veiklos kryptys

Toliau aptariami veiksmai, kuriems įgyvendinti reikia novatoriškos viešosios politikos. Europos Komisija ir nacionalinės vyriausybės pokyčių turi imtis drauge su socialiniais partneriais ir eiliniais piliečiais. Norint išspręsti dabartines ekologijos, visuomenės, kultūros, saugumo ir demokratijos problemas, tradicinėse politikos srityse reikia vadovautis bendra vizija ir įgyvendinti bendras iniciatyvas. Skiriant daugiau dėmesio kūrybiškumui ir naujovėms bus galima pradėti dialogą, padedantį naikinti istorines ir politines takoskyras.

1 veiksmas. Investuoti į žinias

Norint stiprinti Europos konkurencingumą, būtina vadovautis naujais biudžeto sudarymo principais, pagal kuriuos pirmenybė būtų teikiama investicijoms į žmones ir žinias. Reikėtų kuo greičiau suteikti galimybę kelti kvalifikaciją bedarbiams. Verslas, profsąjungos ir vyriausybės turėtų bendradarbiauti užtikrinant viešąjį ir privatųjį darbuotojų kvalifikacijos kėlimo finansavimą. Reikėtų didinti Europos struktūrinių fondų lėšas ir vaidmenį, daugiau dėmesio skirti tam, kad šios lėšos būtų investuojamos į mokslinius tyrimus ir žinias ir siejamos su institucinių mokymosi visą gyvenimą rėmimo sistemų kūrimu.

2 veiksmas. Keisti švietimo sistemas

Drauge su mokytojais ir dėstytojais, moksleiviais ir studentais reikia keisti mokyklas ir universitetus, kad švietimo sistema rengtų žmones tapti visuomenės, kuri nuolatos mokosi, nariais. Reikia perkvalifikuoti mokytojus ir į vaikų mokymo procesą įtraukti tėvus, kad jie prisidėtų prie švietimo sistemos, kurioje suteikiama reikiamų žinių, padedama ugdyti reikiamus įgūdžius, lavinamas gebėjimas dalyvauti kultūrų dialoge ir kritiškas mąstymas, mokoma spręsti problemas ir kurti. Ypač daug dėmesio reikia skirti įvairaus lygmens kūrybai. Visoje Europoje reikia skatinti mokslinius tyrimus ir plėtrą, kad būtų pagerinta visų švietimo sistemos lygmenų kokybė ir kūrybiškumas.

3 veiksmas. Atlyginti už iniciatyvumą

Turėtų būti tinkamai atlyginama žmonėms, kurie imasi naujų verslo, valstybės sektoriaus ar pilietinės visuomenės iniciatyvų. Skatinti naujoves galima socialinės politikos priemonėmis, t. y. perimant dalį rizikos, kurią patiria naujoviškų iniciatyvų ėmėsi piliečiai. Turėtų būti tinkamai atlyginama naujų idėjų kūrėjams – menininkams, dizaineriams, mokslininkams ir verslininkams. Be to, reikėtų užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą ir parengti tinkamas ir gerai suderintas atlygio ir skatinimo dalytis žiniomis sistemomis.

4 veiksmas. Remti kultūrą

Kultūros sektoriaus pajėgumų didinimas turėtų būti remiamas nacionalinėmis ir Europos programomis ir priemonėmis, skirtomis kultūrų įvairovei, nepriklausomumui ir kultūrų dialogui palaikyti. Susiejant meną, filosofiją, mokslą ir verslą reikėtų stiprinti kūrybinę ekonominę veiklą. Gerinant turinio kokybę galima skatinti naujų žiniasklaidos priemonių kūrimą ir naudojimą. Reikia kurti naujus ekonomikos modelius, kad būtų galima finansuoti nepriklausomą, įvairią, kokybišką skaitmeninę žiniasklaidą.

5 veiksmas. Skatinti naujoves

Reikia parengti platesnių užmojų ir įvairiapusiškesnę inovacijų politiką. Didesnės investicijos į mokslą, technologijas ir kūrybinę veiklą turėtų būti derinamos su pastangomis didinti žinių paklausą. Įmonės turėtų būti skatinamos derinti mokantis įgytas žinias su žiniomis, įgytomis dirbant. Jos taip pat turėtų būti skatinamos didinti darbuotojų lyčių, išsilavinimo ir tautybių įvairovę. Inžinierių, vadybininkų ir menininkų rengimo programas turėtų sudaryti ne tik teorinės žinios, bet ir praktinė veikla. Inovacijų politikos, darbo rinkos ir švietimo politikos priemonėmis turėtų būti siekiama suburti paslaugų teikėjus ir jų gavėjus dalyvauti pokyčiuose. Įvairiapusių inovacijų strategijų plėtotė ir įgyvendinimas turi būti vienas svarbiausių politikų uždavinių.

6 veiksmas. Mąstyti globaliai

Mokslo, kultūros ir konkurencingumo srityse Europa turėtų rodyti pavyzdį visam pasauliui. Galimybių bendradarbiauti su Europa mokslo, technologijų, švietimo, kūrybos ir kultūros srityse reikėtų suteikti įvairioms pasaulio šalims. Konkurencinga Europa turėtų plėtoti ekonominį bendradarbiavimą tiek su naujomis augančios ekonomikos šalimis, tiek su neturtingomis valstybėmis, kurioms labai reikia paramos. Naujovių skatinimas neturtingose šalyse ne tik yra moralinis įsipareigojimas, bet ir mažina su imigracija susijusį spaudimą. Europa turėtų dalyvauti nustatant sąžiningas pasaulines žinių apsaugos ir dalijimosi jomis taisykles.

7 veiksmas. Siekti žaliosios ekonomikos

Kad taptų ekologišku žemynu, Europa turi sutelkti kūrybiškumo ir naujovių pajėgas. Svarbiausi veiksniai – ekologinės naujovės ir vadinamosios naujosios technologijų ir ekonomikos trajektorijos metodo, pagal kurį pirmiausia sprendžiami paskutinio gamybos etapo klausimai, po to – netaršių technologijų problemos, o galiausiai – sistemų inovacijų klausimai, sukūrimas. Taip būtų iš esmės pertvarkomi gamybos, paskirstymo ir vartojimo procesai. Reikia ne tik investicijų. Dar reikia naujų institucijų, naujų teisės aktų ir naujų įpročių. Kūrybiškumas – svarbiausias veiksnys, padedantis rasti sprendimus ir drauge užtikrinti tvarumą ir gerovę.

Toliau išvardyti garsūs žmonės, sutikę tapti 2009 m., paskelbtų Europos kūrybiškumo ir naujovių metais, ambasadoriais. Jie keletą kartų susitiko aptarti kūrybiškumo ir naujovių klausimų ir parengė šį kreipimąsi.

Ferran Adrià Acosta

Kūrybos direktorius

Esko Tapani Aho

Vykdomojo direktoriaus pavaduotojas, „Nokia“

Karlheinz Brandenburg

Profesorius, informacinių ir ryšių technologijų tyrėjas

Jean-Philippe Courtois

Direktorius, „Microsoft International“

Edward de Bono

Rašytojas, kūrybiškumo ir lateralinio mąstymo tyrėjas

Anne Teresa de Keersmaeker

Choreografė

Creativity
and Innovation
European Year 2009

Ján Ďurovčík

Choreografas

Richard Florida

Rašytojas, profesorius, ekonomistas

Jack Martin Händler

Dirigentas

Antonín Holý

Profesorius, chemikas

Remment Lucas Koolhaas

Profesorius, architektas, urbanistikos specialistas

Damini Kumar

Dizainerė ir išradėja

Dominique Langevin

Profesorė, fizikė

Imagine. Create. Innovate.
<http://create2009.europa.eu>

Creativity
and Innovation
European Year 2009

Rita Levi-Montalcini

Nobelio premijos laureatė, profesorė, neurologė

Áron Losonczy

Architektas ir išradėjas

Bengt-Åke Lundvall

Profesorius, inovacijų tyrėjas

Javier Mariscal

Dizaineris

Radu Mihăileanu

Kino režisierius

Leonel Moura

Konceptualiojo meno atstovas

Blanka Říhová

Profesorė, mikrobiologė

Imagine. Create. Innovate.
<http://create2009.europa.eu>

Ken Robinson

Profesorius, rašytojas, nagrinėjantis kūrybiškumo ir naujovių klausimus

Ernő Rubik

Profesorius, architektas, dizaineris

Jordi Savall i Bernadet

Muzikas, profesorius

Erik Spiekermann

Profesorius, poligrafijos specialistas

Philippe Starck

Kūrėjas, kūrybos direktorius, dizaineris

Christine van Broeckhoven

Profesorė, molekulinės medicinos ir neurologijos specialistė

Harriet Wallberg-Henriksson

Profesorė, Karolinkos instituto vadovė